

รายงานสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑.สถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๔ จังหวัด ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ พื้นที่มันสำปะหลังยืนต้น ๙,๕๐๘,๕๑๙ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ๒ ชนิด ได้แก่ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง และปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง พื้นที่ระบาดรวม ๕,๑๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่ยืนต้น

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง *

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๔๙ ไร่ การระบาดลดลง ๑๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๔๙ ไร่) เนื่องจากฝนตกหนัก พบการระบาดในพื้นที่ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี พบการระบาดในมันสำปะหลังอายุ ๔ - ๘ เดือน จำนวน ๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๕ ของพื้นที่ปลูก

ไรแดงมันสำปะหลัง **

ไม่พบการระบาด

ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ***

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๕,๐๗๗ ไร่ การระบาดลดลง ๑,๗๗๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๘๔๘ ไร่) เนื่องจากเกษตรกรได้ถอนต้นที่เป็นโรคทิ้ง ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุม และมีการเก็บเกี่ยวผลผลิต พบการระบาดในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ในระดับรุนแรง จำนวน ๑,๓๐๖ ไร่ และระดับไม่รุนแรง จำนวน ๓,๗๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่ปลูก

๒.การดำเนินงานควบคุมการระบาด

๒.๑ รมรณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาด

๒.๒ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ได้จัดทำโครงการจุดเฝ้าระวังศัตรูพืช (แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง) ในพื้นที่ ๒๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี เลย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี กาญจนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี สุพรรณบุรี เชียงใหม่ มหาสารคาม ตาก และจังหวัดพิษณุโลก

๒.๓ เจ้าหน้าที่กลุ่มอารักขาพืชสำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอสนมชัยเขต ได้ลงตรวจสอบพื้นที่การระบาด พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการจัดการปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง

๒.๔ เจ้าหน้าที่สำนักงานอำเภอเสิงสาง สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา ลงตรวจสอบพื้นที่ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่า มันสำปะหลัง พร้อมทั้งสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มาให้แก่เกษตรกร และจัดอบรมให้ความรู้ทางวิชาการ และประชาสัมพันธ์เตือนการระบาด แก่เกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลังภายในจังหวัด

๒.๕ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด กาญจนบุรี ได้ลงตรวจสอบพื้นที่ระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พร้อมทั้งให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลสภาพภูมิอากาศ จากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๒๔ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙) ทั่วทุกภาคจะมีฝนตก ร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ของพื้นที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ร้อยละ ๔๐ - ๘๐ ของพื้นที่) เนื่องจากปริมาณฝนลดลงในทั่วทุกภาค อาจทำให้พื้นที่การระบาดของปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ลดลง แต่ยังคงเฝ้าระวังในพื้นที่ ที่มีน้ำท่วมขังและดินระบายน้ำไม่ดี โดยเฉพาะพื้นที่ที่ปลูกมันสำปะหลังพันธุ์อ่อนแอต่อโรค เช่น ซีเอ็มอาร์ ๔๓-๐๘-๘๙ (เกษตรกรนิยมเรียก เบอร์ ๘๙) เป็นต้น ส่วนพื้นที่การระบาดของเพลี้ยแป้งและไรแดงมันสำปะหลัง อาจเพิ่มขึ้น ดังนั้นขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงปลูก อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาดในภาวะฝนทิ้งช่วง

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

๔.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

- ๑) หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์
- ๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารเคมีก่อนปลูก ๕ - ๑๐ นาที
 - ไทอะมีโทแซม (thiamectoxam) ๒๕ % WG อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 - อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) ๓๐% WG อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
 - ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) ๑๐ % WG อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบเพลี้ยมันสำปะหลัง ให้ตัดยอดหรือถอนต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
- ๔) ใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมเพลี้ยแป้ง
 - ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* ในอัตรา ๒๐๐ ตัว / ไร่
 - ปล่อยแมลงช้างปีกใส อัตรา ๒๐๐ - ๕๐๐ ไร่ / ไร่
 - อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติอื่นๆ เช่น ตัวง่าตัวห้ำ ตัวง่าครีพโตลิมีส และมีเสื่อหางด้งตัวห้ำ
- ๕) หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็นทุกชนิด เพื่ออนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวห้ำ และตัวเบียน

๔.๒ ไรแดงมันสำปะหลัง

- ๑) หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน
- ๒) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบการทำลายของไรแดงมันสำปะหลัง ให้เก็บยอดใบที่ถูกทำลาย ไปเผาทำลายนอกแปลง
- ๓) อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่นตัวง่าตัวห้ำ *Stethorus* spp.และไรตัวห้ำ *Amblyseius longispinosus*
- ๔) หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี ใช้สารเคมี amitraz ๒๐ % EC อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้พ่นเฉพาะจุดบริเวณที่พบไรแดงมันสำปะหลัง และไม่ควรพ่นเกิน ๒ ครั้ง

๔.๓ ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง

- ๑) ก่อนการปลูกเก็บเศษเหง้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก หว่านเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก
- ๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา metalaxyl อัตรา ๒๐ - ๔๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร และสามารถผสมกับสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งได้ หรือแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา
- ๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ให้โรยปูนขาว หรือเชื้อราไตรโคเดอร์มา ห่างจากต้นประมาณ ๑ เมตร หรือใช้สารเคมี Fosetyl - aluminum อัตรา ๕๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร ราดบริเวณโคนต้น ต้นละ ๓๐๐ มิลลิลิตร

หมายเหตุ * จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลุกมันสำปะหลัง ๕๔ จังหวัด ๓,๒๙๓ ตำบล

* จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๓ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๖๒ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๑ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๘
ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๘๘๗ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๓๐ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๔๐๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗

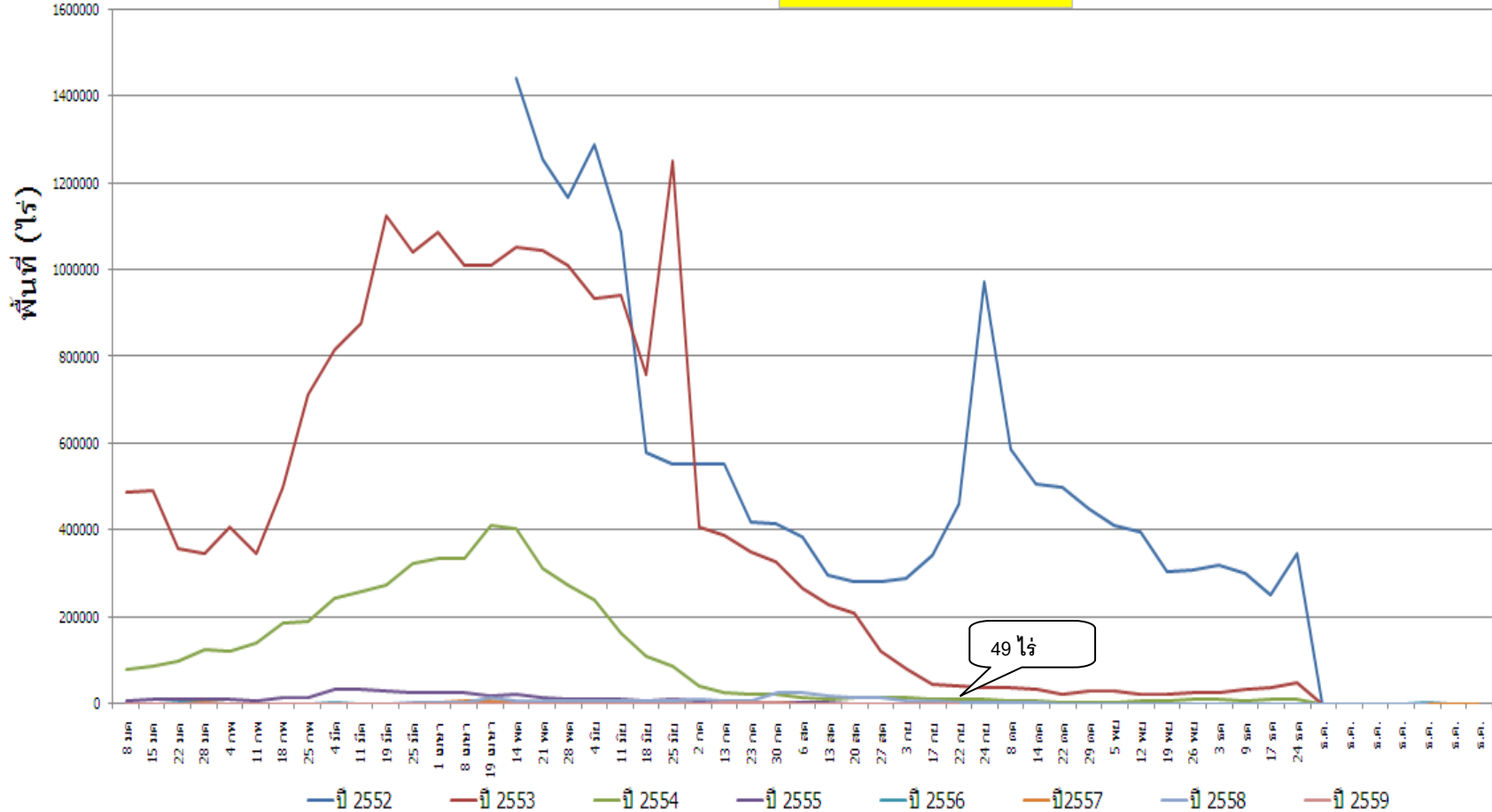
** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๓ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๖๒ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๑ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๘
ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๘๙๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๕๗ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๓๙๗ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๓

*** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๓ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๖๒ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๑ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๘
ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๘๗๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๙๓ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๔๑๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๐๗

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ทาง <http://www.doae.go.th> <http://www.ppsf.doae.go.th>

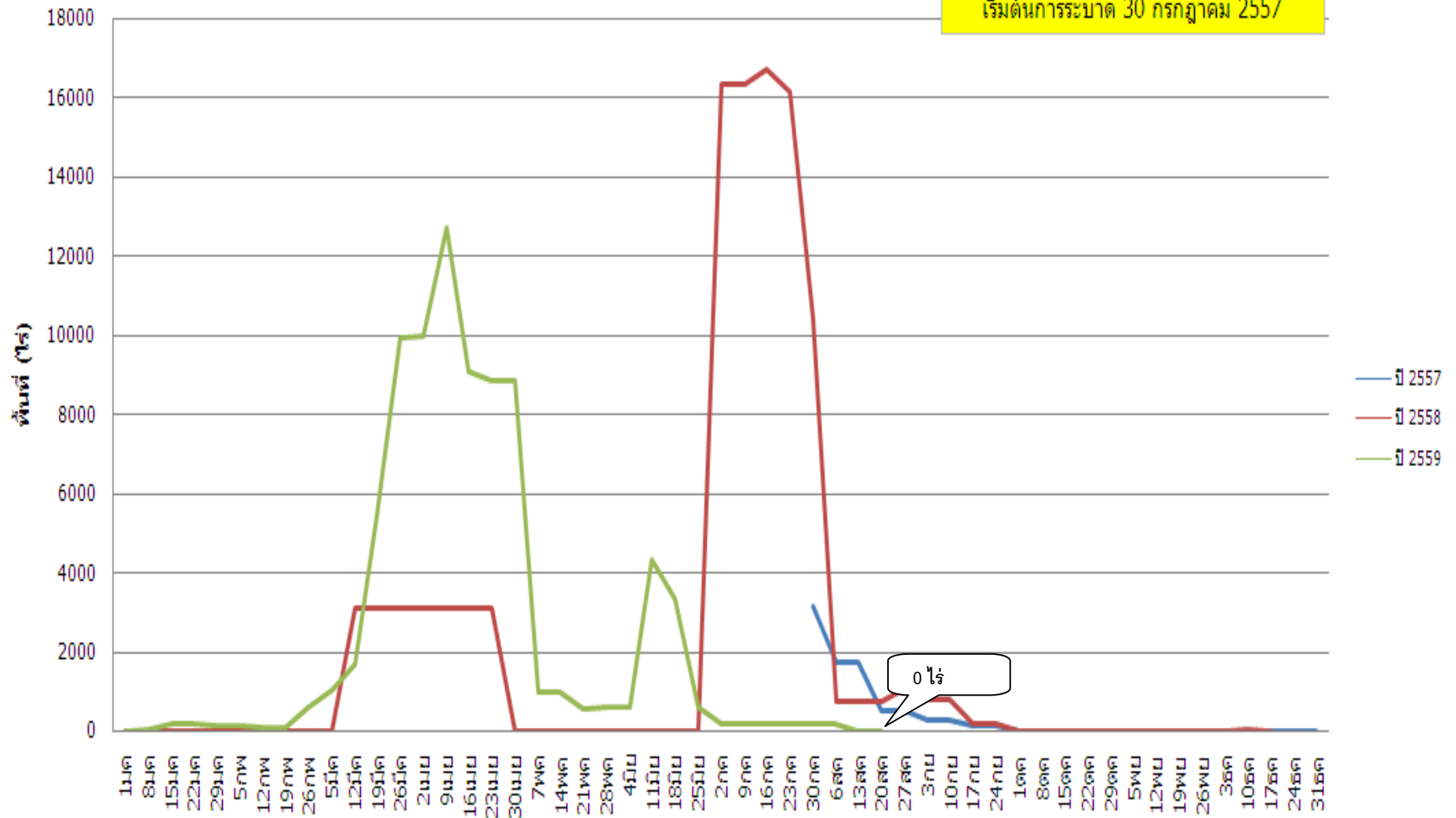
พื้นที่การระบาดเพลิงแั้งมันสำปะหลัง ปี 2552 - 2559

เริ่มต้นการระบาด 14 พฤษภาคม 2552

พื้นที่การระบาดโรคแดงมันสำปะหลัง

เริ่มต้นการระบาด 30 กรกฎาคม 2557

พื้นที่การระบาดของโรคโค่นเนา-หัวเนา มั่นสำปะหลัง

